

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

דהיינו, זוהי הרשעתו השביעית בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף.

לחובת הנאשם עבר פלילי הכולל הרשעה אחת משנת 2017 בגין עבירה של החזקת נכס חשוד כגנוב.

חוות הדעת מטעם הממונה על עבודות השירות

הנאשם נמצא מתאים לביצוע עבודות שירות.

טיעוני המאשימה לעונש

המאשימה טענה כי יש להתייחס לנהיגה ללא רישיון נהיגה שפקע לתקופה כה ארוכה כאל נהיגה על-ידי בלתי מורשה. לטענתה, מתחם העונש ההולם מתחיל ממאסר על תנאי ופסילת רישיון נהיגה לתקופה קצרה כאשר מדובר בעבירה ראשונה מסוגה כשהפגם הוסר ומגיע עד למאסר בפועל למשך מספר חודשים ופסילה למשך שנים כאשר מדובר בנאשם החוזר על העבירה ובפרט כאשר עומד לחובתו מאסר מותנה להפעלה.

לטענת המאשימה, הערכים החברתיים שנפגע ממעשיו של הנאשם הם שלום הציבור ושלטון החוק, שכן לטענתה המדובר באדם המפר את החוק פעם אחר פעם, ומסכן אחרים בנהיגתו עת שהוא אינו מחזיק ברישיון נהיגה תקף. בנוסף, בתיק זה הורשע הנאשם בעבירה של התחזות אותה ביצע על מנת להתחמק מן העונש.

משכך, לטענת המשיבה, במקרה דנן מתחם הענישה ההולם ממתחיל ממאסר של 7 חודשים שהינו התנאי שהושת על הנאשם בגין עבירה קודמת.

המאשימה ביקשה למקם את עונשו של הנאשם בחלקו העליון של מתחם הענישה ולהשית עליו עונש מאסר בפועל לתקופה שלא תפחת מ-7 חודשים תוך הפעלת המאסר המותנה למשך 7 חודשים העומד לחובתו של הנאשם באופן מצטבר, מאסר מותנה של 10 חודשים למשך 3 שנים, פסילה למשך 4 שנים, פסילה על תנאי וקנס.

המאשימה טענה כי מדובר בנאשם שהוציא את רישיון בשנת 2006, וצבר לחובתו 25 הרשעות קודמות מתוכן 6 דומות וכי לחובתו של הנאשם הרשעה פלילית בגין עבירה של החזקת נכס חשוד כגנוב. לטענתה, רישיון נהיגתו של הנאשם אינו בתוקף מזה שנים וכי עד עצם יום זה לא הסדיר את רישיון, לא לקח אחריות על העבירות בגין הורשע, ניסה להתחזות לאחיו במטרה להתחמק מהעונש וגם המאסר המותנה העומד לחובתו לא הרתיע אותו מלהפר שוב ושוב את הוראות החוק.

טיעוני הנאשם לעונש

לטענת ב"כ הנאשם מתחם העונש ההולם בעבירות מהסוג בהן הורשע הנאשם אינו בהכרח מאסר בפועל, ומשכך סבר כי ניתן להסתפק במאסר של 30 ימים שירוצה בעבודות שירות. לטענתו עונש המאסר המותנה שהושת על הנאשם הינו בלתי מידתי והפעלתו כאשר על הנאשם לא הושת מאסר בעבר והוא לא ריצה מאסר בעבר אינה מידתית ועל כן הוא ביקש להאריכו.

אשר לעונש הפסילה טען ב"כ הנאשם כי מתחם הפסילה במקרה דנן נע בין 6 חודשים לבין 10 חודשי פסילה וביקש למקם את עונש הפסילה בתחתית המתחם. לטענתו הטלת פסילה למשך תקופה ממושכת תפגע בנאשם, זאת נוכח ההליך השיקומי-כלכלי בו הוא נמצא. לטענתו, פסילה ארוכה תפגע בהחזרת רישיונו, שכן הוא יאלץ לבצע בדיקות

רפואיות דבר שיפגע בו מעבר לנדרש.

ב"כ הנאשם ביקש להתחשב הכך שמדובר בנאשם שרישיונו פקע עקב חובות ולא מדובר בנאשם שלא החזיק ברישיון נהיגה מעולם וכן בכך שמאז הרשעתו האחרונה בשנת 2016, לא נפתחו לנאשם תיקים נוספים דבר המלמד על הרתעתו.

ב"כ הנאשם טען כי עברו של הנאשם כולל הרשעות בעבירות טכניות שבגינן אף לא הושת עליו מאסר ולו בעבודות שירות.

ב"כ הנאשם ביקש להסתפק בהתחייבות וקנס מתון זאת נוכח התקופה הנוכחית בה רוב האנשים הינם מובטלים.

דין

במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין, על בית המשפט לשקול את מכלול נסיבות העבירה ולקבוע מתחם עונש הולם בהתחשב בערך החברתי שנפגע, מידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. על בית המשפט להתחשב, בין היתר, גם בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

חומרת העבירה ומתחם הענישה

מקובל במקרים בהם חברו מספר עבירות לאירוע אחד ליצור מתחם ענישה לכלל האירוע ולכל העבירות יחדיו, שכן חומרתן של העבירות עולה בהצטרפותן יחד.

עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה מגלמת בתוכה סכנה ממשית לפגיעה בעוברי אורח תמימים ובמשתמשי הדרך. לפיכך, אין להקל ראש בעבירה זו, שכן עסקינן בעבירה מהחמורות שבפקודה. מי שנוהג פעמים רבות ללא רישיון, גם לאחר שהורשע בבית המשפט, ואף נעדר ביטוח חובה לנהיגתו מעיד על עצמו כמי שמורא הדין אינו חל עליו. הצטרפות של עבירה נוספת של התחזות לאחר במטרה להתחמק מהדין מגבירה את הסיכון הנובע מהנאשם.

הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהעבירות בהן הורשע הנאשם הם שמירה על שלום משתמשי הדרך וכן שלטון החוק ויכולתן של רשויות האכיפה לבצע את תפקידן כראוי.

בעפ"ת 42946-08-11 **מסארוה נ' מדינת ישראל** מיום 23.10.11 קבעה כב' השופטת נגה אהד:

"על בתי המשפט להילחם מלחמת חורמה בנהגים בלתי מורשים. נהיגה על ידי בלתי מורשה כמוה כעליה על כלי רצח, נהיגה בו בנתיב נסיעה כמעט כמו שימוש ב"רולטה רוסית" ... נהגים בלתי מורשים חייבים להיות מורחקים מהכביש לתקופה ארוכה".

בתת"ע 908-05-11 **מדינת ישראל נ' רג'ואן** מיום 23.1.12 נקבע כי כשירותו של הנאשם לנהוג לאחר זמן כה רב בו לא היה בידו רישיון תקף אכן מוטלת בספק:

"נהיגה ללא רישיון תקף שפקע לפני שנים רבות אינה מגלמת אך ורק עבירה טכנית. לשם חידוש הרישיון על הנאשם לעבור מבחן מעשי ועיוני היות וההנחה היא כי נוכח הזמן הרב שחלף, ההכשרה לנהיגה שקיבל בעבר אינה עוד אפקטיבית".

ברע"פ 8013/13 **אמיר מסעוד נ' מדינת ישראל** מיום 18.12.2013 קבע כב' השופט סולברג כי רחמנות יתירה על מי שנוהג פעם אחר פעם ללא רישיון נהיגה היא אכזריות כלפי יתר עוברי הדרך, וכדבריו המתאימים למקרה דנן להפליא:

"אדרבה, העונש שהוטל על המבקש אינו חמור, והריהו כורח הנסיבות, על מנת שהמבקש יפנים סוף סוף דבר פשוט וברור: אין לנהוג ללא רישיון נהיגה. המבקש נוהג משנת 1997, ומאז צבר לחובתו 28 הרשעות בעבירות תעבורה, מרביתן - בעבירות חמורות. מאז שנת 1999 - מזה 14 שנים - אין בידי המבקש רישיון נהיגה תקף; והוא בשלו, ממשיך בנהיגה, חרף שלילת רישיונו 6 פעמים לתקופה כוללת של 112 וחצי חודשים. נתתי דעתי על האמור בתסקיר שירות המבחן, אשר מצדיק מידה מסוימת של רחמים, אך בנסיבות הכוללות אין הצדקה להתערב בעונש שנקבע בגזר הדין של בית משפט השלום לתעבורה. המאסר לבטח יכביד ויקשה על המבקש, אב לשני ילדים קטנים... ברם, במעשיו ובמחדליו העיד המבקש על עצמו כי מורא החוק אינו חל עליו. רחמנות יתירה כלפיו, כמוה כהתאכזרות אל הולכי רגל תמימי-דרך ואל שאר המשתמשים בכביש. אין הצדקה לחשפם לסכנת נפשות, וגם לא לנזקים כספיים הנובעים מן הקושי להיפרע ממי שגרם לפגיעה בתאונת דרכים כשאינו מחזיק ברישיון ואינו מבוטח".

להלן פסקי דין מהם ניתן ללמוד על מתחם הענישה בעבירות בהן הורשע הנאשם.

ברע"פ 8046/13 **זוהר נ' מדינת ישראל** 4.2.2014 הורשע הנאשם בהתאם להודאתו בעבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, נהיגה ללא פוליסת ביטוח תקפה ובהתחזות לאחר. חרף תסקיר חיובי שהמליץ על תהליך טיפולי ארוך טווח והימנעות מהפעלת עונש המאסר המותנה העומד לחובתו, הופעל המאסר המותנה בן 10 חודשים והוטלו עליו 10 חודשי מאסר על תנאי. ערעור הנאשם על גזר הדין וכן בקשת רשות ערעור שהוגשה לבית המשפט העליון נדחו.

בעפ"ת (חי') 21722-04-16 **חסן נ' מדינת ישראל** מיום 17.7.16 נדון ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע למעלה מ-6 חודשים ובנהיגה ללא ביטוח. לנאשם הרשעות נוספות בעבירה דומה ואף הרשעה בעבירה של נהיגה בפסילה. כנגד הנאשם תלוי ועומד מאסר על תנאי של 6 חודשים בר הפעלה. על הנאשם הושתו 6 חודשי מאסר מאחורי סורג וברח שרוצו בחופף עם המאסר המותנה שהופעל, 6 חודשי מאסר על תנאי, פסילה של 29 חודשים כולל הפעלת פסילה על תנאי בת 5 חודשים, פסילה על תנאי וקנס. נוכח התסקיר החיובי קבל בית המשפט את הערעור באופן חלקי וקבע שששת חודשי המאסר בפועל ירוצו בעבודות שירות, ובנוסף הושתה שנת מבחן.

מהמקובץ עולה כי מתחם הענישה לעבירות בהן הורשע הנאשם נע בין מאסר של מספר חודשים בפועל ועד 24 חודשים, שיכול וחלקם או כולם ירוצו בחופף עם הפעלת המאסר המותנה, וכן פסילה הנעה בין 3 חודשים ועד 3 שנים.

העונש המתאים לנאשם

מצאתי למקם את הנאשם ברף הבינוני של מתחם הענישה זאת לנוכח עברו התעבורתי הכולל 6 הרשעות קודמות בגין עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף. מדובר בנאשם רציוניסטי הנוהג פעם אחר פעם ללא רישיון נהיגה תקף ללא מורא וללא פחד. הנאשם הגדיל והתחזה לאחר על מנת להתחמק מאימת הדין בגין מעשיו. אף המאסר המותנה המרחף מעל ראשו לא הרתיעו את הנאשם מלשוב ולבצע את אותה העבירה.

הארכת התנאי

סעיף 55 (א) לחוק העונשין קובע כי במקרה בו נאשם נידון למאסר על תנאי ולאחר מכן הורשע בגין עבירה נוספת יורה בית המשפט על הפעלת עונש המאסר המותנה. תפקיד הענישה המותנית היא בהרתעת נאשמים מביצוען של עבירות נוספות וכן לתמרץ נאשמים לחזור לדרך המוטב תוך בחינת התנהגותם וציותם לחוק במהלך תקופת התנאי. כדברי כב' השופט בע"פ 4517/04 **מסארוה נ' מדינת ישראל** מיום 10.3.2005:

"החרב התלויה מעל ראשו של הנידון, שהמאסר על-תנאי עלול גם להפוך למאסר בפועל, מחייב את הנידון להיזהר משנה זהירות פן ייכשל בכיבוד התנאי, וההנחה היא שאם הוא הצליח בכך במשך תקופת-התנאי, הוא יקפיד ביתר שאת גם בהמשך להיות אדם שומר חוק ומכבד את כללי הקיום-יחד בחברה."

כאשר נאשם חוזר לסורו ושב לבצע עבירות דומות בתקופת התנאי, יש לנהוג לפי הכלל המורה על הפעלת התנאי בכדי להעביר מסר לנאשם כי מעשיו הינם חמורים ואין להתייחס אליהם בסלחנות. ברע"פ 9640/03 **זהר נ' מדינת ישראל** מיום 4.1.2004 נקבע:

"המבקש הפגין זלזול בענישה המתריעה שנפסקה נגדו בעבר, ושב אל מאחורי ההגה, במהלך תקופת המאסר המותנה שהיה תלוי ועומד נגדו. בנסיבות אלו, ראוי היה להפעיל את התנאי ולגזור על המבקש תקופת המאסר לריצוי בפועל."

לכלל זה קיים חריג, שכן בית המשפט רשאי להימנע מלהפעיל את המאסר המותנה אם ישנה הוכחה לכך שהנאשם שינה דרכיו והשתקם ממועד ביצוע העבירה והשתת עונש המאסר בפועל תגרום לו נזק ממשי שאף עלולה לפגום בשיקומו.

קיימים שלושה תנאים חלופיים להארכת המאסר על תנאי: עונש המאסר על תנאי הושת לפני למעלה מעשור, או שהינו בלתי מידתי ביחס לחומרת העבירה או אם הנאשם שינה דרכיו והשתקם ממועד ביצוע העבירה והשתת עונש המאסר בפועל תגרום לו נזק ממשי ואף עלולה לפגום בשיקומו (ת"פ 3696/09 **מדינת ישראל נ' צברי** מיום 2.12.2012 (לא פורסם), תת"ע (י-ם) 11-09-14 מדינת ישראל נ' בורנשטיין מיום 23.1.2014 (לא פורסם)).

במקרה דנן לא מתקיים אף אחד מהתנאים כאמור. עונש המאסר המותנה התלוי ועומד כנגד הנאשם הינו מדתי נוכח הרשעותיו הרבות של הנאשם. כמו כן אין כל אינדיקציה לשיקומו של הנאשם. עברו התעבורתי של הנאשם והעבירות אותם ביצע מעידים על סיכון רב הנשקף ממנו להישנות ביצוע העבירה שעה שרישיונו טרם הוסדר. הנאשם אף לא לקח אחריות על מעשיו עד עצם יום זה.

בקביעת העונש על בית המשפט לשים לנגד עיניו את הציבור שנתון לסיכון אם ישוב הנאשם לנהוג ללא רישיון תקף כשכשירותו לנהוג מוטלת בספק ובהעדר ביטוח לנהיגתו. לעניין זה יפים דברי כב' השופטת קסלסי בפ"ל 86-07-12 **מדינת ישראל נ' גאווי** מיום 17.2.2013:

"על אף שאני רוצה מאוד להאמין לנאשם שלא יחזור לסורו, הוא יצטרך להוכיח זאת, רק לאחר שירצה עונש מאסר בתיק הנוכחי. בכל פעם שהנאשם עומד לדין והמאשימה דורשת מאסר בפועל, הוא עותר לרחמי בית המשפט על ילדיו התלויים בו, אולם הוא עצמו שוכח את אחריותו כלפיהם בעת שחוזר ועובר עבירות אלו. בנסיבות הללו לא מצאתי לנכון להאריך התנאים כי אם להפעילם."

בנסיבות המקרה דנן נוכח עברו של הנאשם, החזרתיות בביצוע העבירה ואף החמרתה על-ידי התחזות לאחר, סבורני כי הקושי שיגרם לנאשם מריצוי עונש המאסר אינו מהווה סיבה להקל עמו ולהשית עליו עונש שאינו הולם את חומרת מעשיו.

לנוכח האמור החלטתי להפעיל את עונש המאסר המותנה.

אופן הפעלת התנאי

על נאשם שמוטל עליו עונש בדמות מאסר על תנאי לדעת כי ביצוע עבירה נוספת והפרת התנאי תגרור תגובה עונשית חמורה של הפעלת התנאי. סעיף 58 לחוק העונשין מורה המחוקק על להפעלת העונשים המותנים במצטבר לעונשים שנגזרים בגין העבירות המפעילות את התנאי:

"מי שהוטל עליו עונש מאסר בשל עבירה נוספת והופעל נגדו עונש המאסר על תנאי, יישא, על אף האמור בסעיף 45, את שתי תקופות המאסר בזו אחר זו, זולת אם בית המשפט שהרשיעו בשל העבירה הנוספת ציווה, מטעמים שיירשמו, ששתי התקופות כולן או מקצתן יהיו חופפות".

יפים לעניין זה האמור בע"פ 656/85 **מדינת ישראל נ' מוחמד** מיום 17.6.1986:

"מצוות מחוקק היא, ככלל, שעונש מותנה יופעל במצטבר לעונש נוסף, שאם לא יעשה כן, מאבד העונש המותנה ממשמעותו, והוא עלול להתפרש כדבר מליצה, שאין בו כדי להרתיע. בנסיבות יוצאות דופן ניתן לסטות מכלל זה."

יחד עם זאת, סעיף 58 לחוק העונשין קובע עוד כי ניתן להפעיל את המאסר המותנה בחופף, כולו או מקצתו, לעונש המוטל בגין ביצוע העבירה הנוספת שהפעילה את התנאי, זאת מטעמים שיירשמו.

בהתחשב בעקרון הדרגתיות בענישה ובכך כי עד כה לא הושגו על הנאשם עונשי מאסר, הן מאחורי סורג ובריה והן בעבודות שירות, וכן בהתחשב בתקופת המאסר המותנה הממושכת של 7 חודשים, אפעיל את עונש המאסר המותנה כולו באופן חופף.

לחומרה התחשבתי בעברו התעבורתי של הנאשם הכולל 25 הרשעות קודמות מתוכן 6 דומות, בעברו הפלילי, במאסר המותנה שלא הרתיע אותו מלשוב ולבצע את אותה עבירה, את החומרה הנובעת משילובן של העבירות והסיכון העולה מהן ואת העובדה שהנאשם לא הסדיר את רישיונו עד היום.

לקולה התחשבתי בכך שחרף עברו התעבורתי הכולל הרשעות דומות לא הושגו עליו עונשי מאסר בפועל ובכך שמשנת 2016 לא נרשמו לחובתו של הנאשם הרשעות נוספות.

יודגש כי לנאשם עומדת הזכות לנהל הליך משפטי לשם הוכחת חפותו, דבר זה אינו יכול לעמוד הן לשם החמרה והן לשם הקלה של עונש הנאשם.

מצאתי להטיל על הנאשם פסילה וקנס שיהלמו את העבירות בהן הורשע, את חומרתן ואת העובדה כי מדובר בעבירות חוזרות.

יודגש כי טענותיו של ב"כ הנאשם באשר להליך השיקומי הכלכלי בו נמצא הנאשם ולעזרה הכלכלית אותה מעניק לבני עמוד 6

משפחתו נטענו בעלמא ללא ביסוסן בראיות ובאסמכתאות. בנוסף, לא נטען כי הנאשם אינו עובד לפרנסתו.

מצאתי להשית על הנאשם גם התחייבות משמעותית בתקווה כי זו תרתיע ותמנע ממנו ביצוע של עבירות חוזרות דומות בעתיד.

לפיכך, אני דנה את הנאשם לעונשים הבאים:

1. אני מצווה על מאסרו של הנאשם בפועל למשך 7 חודשים. המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות. על הנאשם להתייצב ביום 19.5.21 עד לשעה 10:00 בבוקר, בפני הממונה על עבודות שירות במפקדת מחוז דרום, יחידת עבודות שירות, ליד כלא באר שבע, לצורך קליטה והצבה.

תשומת לב הנאשם שעליו לבצע כל העבודות המוטלות עליו במסגרת עבודות השירות עפ"י הנחיות שתינתנה לו מעת לעת ע"י הממונה במקום. כל הפרה של עבודות שירות תגרום להפסקה מידית של עבודות השירות ולריצוי עונש מאסר בפועל.

2. אני מורה על הפעלת עונש מאסר למשך 7 חודשים, כפי שנפסק על תנאי ע"י בימ"ש לתעבורה בירושלים בתיק 7498-11-14 בתאריך 14.7.2016 לריצוי באופן חופף.

3. אני מצווה על מאסרו של הנאשם למשך 4 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים, אם יעבור על הוראות סעיף 67 ו/או 10(א) לפקודת התעבורה תשכ"א-1961, שענינם נהיגה בפסילת רישיון או נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף (למעט רישיון נהיגה שפקע מסוג ברירת משפט) או עבירה של התחזות במטרה להונות.

4. פסילה מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים.

הנאשם פטור מהפקדת רישיון נהיגה.

המזכירות תחשב מועד הפסילה מהיום.

תשומת לב הנאשם לכך שהעונש המקובל על נהיגה בזמן פסילה הוא מאסר בפועל.

5. אני מורה על הפעלת פסילת רישיון למשך 6 חודשים, כפי שנפסק על תנאי ע"י בימ"ש לתעבורה בירושלים בתיק 7498-11-14 בתאריך 14.7.2016 לריצוי באופן מצטבר.

6. פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 4 חודשים, וזאת על תנאי למשך 3 שנים.

7. תשלום קנס בסך 1,000 ₪, אשר ישולם ב-4 תשלומים חודשיים, החל מיום 1.7.21.

8. התחייבות על סך 5,000 ₪ להימנע מעבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף או התחזות במטרה להונות וזאת למשך שנתיים מהיום.

המזכירות תשלח העתק גזר הדין לממונה על עבודות השירות בשירות בתי הסוהר.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ז' אייר תשפ"א, 19 אפריל 2021, בנוכחות הצדדים.